

ONZE TAAL, Weekbladje voor de Vlaamschspreekende Krijgsgevangenen, verscheen te Göttingen (1915-'18) vier bladzijden groot, formaat 25 × 20, in twee kolommen per bladzijde, doorgenummerd. Van 3 maart 1915 tot 28 september '18 verschenen 162 nummers (samen 668 bladzijden), onder toezicht van dr. Carl Stange. Tot nummer 57 was het titelblad versierd met illustraties van Duitse dorpen of steden. Van nummer 60 af werd het opgefleurd met een met teksten van Gezelle omrand titelvignet (getekend door E. Midy), dat in februari 1918 vervangen werd door een krachtige tekening met de kenspreuk „Vlaanderen is groot en oud genoeg !”.

Onze Taal bracht geregeld nieuws uit Vlaanderen,

maar zeer weinig oorlogsnieuws. Aanvankelijk politiek neutraal, raakte het blad mettertijd verwickeld in de Vlaamse strijd. Het koos de weg van het activisme, daarin gesterkt door bezoeken aan de kampen door A. Borms, R. de Clercq, P. Tack, R. Verhulst, W. de Vreese, J. van Wetteren e.a. Behalve politieke bijdragen bevatte Onze Taal historisch en letterkundig waardevolle opstellen en menig goed vers, waarvan een aantal onder schuilnamen als Archi, Elegast, Gracyan, Jolekind e.d. M.R. Breyne leverde voor vrijwel elke aflevering een bijdrage. Belangrijkste, niet onder pseudoniem verscholen medewerkers waren: Aug. Balthazar, S. Bruggen, R. Clijmans, L. Delfosse, R. Gaspar, J. van den Heuvel, P. van Rossem, E. Wildiers. Nu en dan bracht C. Rousseu verslag uit over de bedrijvigheid van Soldatentrost, de organisatie die behalve dat ze pakjes met voedsel, versnaperingen en gereedschap aan de gevangenen deed toekomen, de kampbibliotheken van boeken, dag- en weekbladen voorzag. De Vlaamse actie aan het IJzerfront werd in Onze Taal aandachtig gevolgd. Het nummer van 18 augustus 1917 bevatte een brief aan kardinaal Mercier waarin de rooms-katholieke gevangenen uit het kamp te Göttingen, onthutst over de tegenkanting van de kerkelijke overheid, betoogden dat zij geen onverzoenlijkheid zagen tussen hun Vlaams-nationalistische en hun godsdienstige beginselen. Onder de 44 ondertekenaars vinden we filologen, theologen, ingenieurs, bouwmeesters, kunstschilders, onderwijzers, studenten in de rechten, de geneeskunde en de wijsbegeerte, o.a. J. de Bondt, R. Gaspar, J. Goosenaerts, J. van den Heuvel, M. van de Kerckhove. De redactie van Onze Taal trachtte de stromingen in het activisme objectief weer te geven, doch slaagde er niet in haar voorkeur voor de Jong-Vlamingen te verbergen. Een speciaal blaadje, toegevoegd aan nummer 130, verkondigde het uitroepen van Vlaanderens zelfstandigheid. De vaste rubriek Onze Werking weerspiegelde al met al een intens cultureel leven in het kamp: druk bibliotheek- en leeszaalbezoek, toneel- en muziekkuitvoeringen, sociale en technische studiekring, hogeschooluitbreiding, seminarie voor kunst-, taal- en letterkunde, liederavonden, debatavonden en volksvoordrachten. (Z. ook Göttingen.)

LITERATUUR: O. de Smet, *De Vlaamsche Bond en zijn voorgangers* (1954); - P. Tack, *Mijn bondstijd*, in *De Goeden-dag* (feestnummer, oktober 1916).

VIC VAN DEN BERGHE